

Artykuły polemiczne, polemiki

Полемические статьи, полемики

Polemika wokół Okrągłego Stołu Filozofów Krajów Słowiańskich (18 VI 2010 r.)

Полемика вокруг Круглого Стола Философов Славянских Стран (18 VI 2010 г.)

Dnia 21 listopada 2010 roku dr hab. prof. UR Leszek Gawor przekazał pocztą elektroniczną redakcji Pisma „ΣΟΦΙΑ” tekst pt. *Uwag kilka w sprawie obrad „Okrągłego stołu filozofów krajów słowiańskich”, mających miejsce w Iwoniczu w dniu 18.06.2010, na temat: „Koniec kultury europejskiej czy początek nowego człowieka?”*. Z tego względu, że autor tekstu nie uczestniczył w obradach Okrągłego Stołu, a sam tekst powstał przed opublikowaniem wypowiedzi jego uczestników trudno byłoby wypowiedź tę uznać za polemikę z jego uczestnikami. Uwzględniając tę okoliczność, tekst prezentowany jest Czytelnikowi jako odrębna wypowiedź polemiczna.

Tekst ten jako polemika formułowany jest bezosobowo (nie wymienia się w nim żadnego nazwiska). W tej sytuacji powstaje pytanie: z kim polemizuje L. Gawor? Próbując się wczuć w jego intencje, można by przyjąć, że kieruje on swoją polemikę pod adresem organizatorów konferencji, którymi oficjalnie byli: MIF UR (którego *notabene* L. Gawor jest pracownikiem) i Redakcja Pisma „ΣΟΦΙΑ”. Przedmiotowo, polemika wymierzona jest w pytanie, które w zamierzeniu organizatorów miało wyznaczać temat obrad. Należałoby więc przyjąć, iż jest to polemika z autorami, czy też autorem programu konferencji.

Autorami programu konferencji byli nie tylko jego bezpośredni organizatorzy, ale powstał on także przy udziale uczestników konferencji. Niemniej, zawsze tak jest, że wysiłek wielu musi ktoś koordynować. Tak było także i w tym wypadku. Za ostateczną wersję programu VII Konferencji Filozofów Krajów Słowiańskich, a zatem także za tytuł obrad Okrągłego Stołu, odpowiadał – tak jak i w poprzednich konferencjach – prof. dr hab. Andrzej L. Zachariasz. Członkowie Kolegium Redakcyjnego „ΣΟΦΙΑ” uznali, że na nim także spoczywa w pierwszej kolejności obowiązek odpowiedzi na formułowane przez L. Gawora zarzuty. Tym bardziej, że autor w swych intencjach podejmuje polemikę z poglądami (mniejsza

w tym wypadku, rzeczywistymi czy też wyimaginowanymi) bezpośrednio odpowiedzialnego za organizację konferencji i tytuł obrad Okrągłego Stołu. W tej sytuacji, dla pełnego wyjaśnienia nie tylko samego pytania wyznaczającego przedmiot dyskusji, ale także sprostowania pojawiających się nieporozumień, A.L. Zachariasz podjął próbę odpowiedzi na formułowane zarzuty.

Poniżej zamieszczamy tekst dra hab. prof. UR Leszka Gawora oraz odpowiedź polemiczną prof. dra hab. Andrzeja L. Zachariasza. W trakcie przygotowywania numeru do publikacji, do dyskusji dołączyła dr hab. prof. UR Grażyna Żurkowska oraz dr hab. prof. em. UMCS Stefan Symotiuik. Nie oznacza to bynajmniej, że tym samym Redakcja Pisma zamieszczone wypowiedzi traktuje jako zamykające dyskusję. Przeciwnie. Do dyskusji zapraszamy organizatorów VII Konferencji Filozofów Krajów Słowiańskich, jej uczestników, a także Czytelników.

(Redakcja)

Leszek Gawor

Uniwersytet Rzeszowski

Kilka uwag w sprawie obrad

Некоторые замечания по вопросу заседаний

I

Na wstępie jestem zmuszony poddać krytyce sformułowanie tematu obrad. Otóż jednoznacznie sugeruje on, iż centrum współczesnego świata społecznego człowieka znajduje się w Europie i jego ewentualna zagłada jest równoznaczna z kresem ludzkości, chyba że ratunek nadejdzie wraz z powstaniem nowego człowieka.

Mamy tu do czynienia z klasycznym grzechem europocentrycznej pychy. Z jednej strony, w dobie kulturowej globalizacji i uniformizacji takie nastawienie jest nie do przyjęcia. Tak jak nie do zaakceptowania współcześnie są teorie głoszące nieusuwalność z życia społecznego międzycywilizacyjnych (przejawiających się głównie na niwie kulturowej i religijnej) konfliktów. Prawdą jest ich jeszcze obecność w naszym świecie, lecz znaczenie to stopniowo maleje, zostając zastąpione trywialną rywalizacją ekonomiczną o globalnym zasięgu.

Z drugiej strony, zakładając trafność wizji urzędzenia świata społecznego człowieka według zróżnicowanych kultur czy cywilizacji (czemu przeczy „dy-